

P R A E F A T I O.

Atq; hæc quidem de tribus Reipub. bonis, & ritè institutis gubernandi formis, pro istius præfationis ratione dicta sufficiant. Sequitur, vt etiam trium viciotarum conditiones, simili breuitate, explicemus.

Monarchæ, Regis, & vnus imperium, dum libertati, & publico subditorum bono studet, cum diuina totius vniuersi gubernatione, magnam similitudinem habet. Ac verum consequitur finem, in quem à Deo Regum potestas est instituta, nimirum, vt iudicet populum, & pauperes populi in æquitate, saluos faciat filios pauperum, & seruet eos innocuos, à temeritate, calumnia, & suppressione potentum. Psa. 71. Verum vbi gubernator hic vnus, violenter subditis imperans, boni priuate, & cupiditatum suarum studio implicatur, & alijs viciotarum affectionum harpijs ac beluis stipatus, in vrbium & politiarum theatrum procedens, cuncta libidine priuata, non æquitati & ratione definit; Dum populum tyrannorum suorum potentia & voluntati permittit, quorum deinde pascua fiunt pauperes veluti venatio leonum onagri in solitudine, Eccl. 13. O infelicem, tali duce & tyranno, Rempub.

Similis gubernationis facies, & ciuium pressura existit, quando paucorum potestas, sine lege, sine virtute ac discretione, ambitiosè imperans, cuncta ad priuata studia dirigit. Tunc simul multi tyranni, vnam rempub. grauant, omniumq; fortunis, velut hydra; varijs instructa faucibus, inhiant.

Popularis verò status, quando & is à vero bonæ gubernationis fine, qui libertas est, & bonum cõmune, in vicium declinat, tum & is valdè noxius & periculosus, non Respub. sed perturbata confusio dici meretur. Quia effrenis, sine legibus, insolens, in licentiam labitur, omnem honestatem priuatis bonis, & cupiditatibus postponit, mobilis, inconstans, & quasi in domita procella seditionis turbine vrbes perturbat, conuellit & concutit. Non est iudicium, inquit Cicero, consilium, ratio, discretio in vulgo.

Porro, vt internas animi facultates, diuersis politiarum formis, apta harmonia conuenire deduximus, ita viciosos hominis affectus, vrbem malè constitutam, non dissimili ratione re præsentare inueniemus. Vbi enim re tantum priuata studium, auaritiæ, vel munerum sitis, Regem vel magistratum inuadit, ibi statim his affectibus digni satellites admittuntur. Ministerium præbent oculi & manus ad munera, & oculi geruntur in manibus ad artificiosam rapinam, ad enormes & illicitas exactiones, quæ ad inopiam adigunt plebem. Aures facilem, quia lacrosam, præbent auditum, diuersarum gentium populis, vt in ciuilem societatem ad missæ, inquilinorum integritatem, ritibus, & opinionibus, peregrinis inficiant. Ex quibus quidem principijs, animi regina, mens, in gubernatore, ita sensim intoxicatur, vt parum admodum de primario vrbis vinculo, quod est religio, & pietas. sollicita; licet vnam, pro consuetudine, colat, qualescunq; tamen alias irrepere, sine cura permittat. Quarum professores, domestica consuetudine, & serpentina calliditate, vt cancer, per multa communitatis membra longius pro serpentes, turbulenta negotia ipsi deinde magistratui mouent. Adeo, vt tandem vna cum ciuibus communi interitu, temeritatis, & imprudentiæ suæ pœnas luat, & malè mulctetur. Nam vt eleganter apud Dionem Cassium, extat. In vrbes noua numina introducentes, multos impellunt ad mutationem rerum. Vnde commutationes, seditiones, conciliabula existunt, res profecto minimè conducibilis Principatui.

Has autem Reipub. non benè constitutæ rationes, paulo explicatiùs, sed tamen breuiter deducemus. Statim post Noè tempora, primo humanæ propagationis initio, viciata Chami prolapia in malæ Reipub. & tyrannidis ortu, vim & operationem suam exercere, & ostendere cœpit, quando Nembrodum, robustum ante faciem dei sui venatorem & gigantem, in perniciem subditorum edidit, quos linguarum confusione dissipatos vidit, qui ex pietatis & iustitiæ tramite, in tyrannidem & impietatem prolapsus, violentarum manuum potentia tantum confidit, vt iustos & vindices diuinæ maiestatis oculos non timens, homines, tanquam feras, venator tractaret, cū venatorum genio, lucrum & voluptatē ex gubernationis & magistratus sui venatione captans: Imò, ad tantam etiam impietatem deueniens, vt ipsum Deum ex altis cœlorum sedibus, Babylonicæ turris ædificatione deturbare, & diluuij, vel similem diuini numinis vindictam, superare conaretur. Quod turbulenta oratione declarauit, quæ apud Iosephum, extat, primo Iudaicarum antiquitatum lib. cap. 4. Hic gigas est dictus, quia crudelis & ferox, ius omne in manibus, non in vera ratione constituens, vt venator, prædæ & voluptatis expectatione, magistratum adiit. Fit hoc nonnunquam ex iusta permissione diuina, vt ex cap. 14. Esaiæ constat. Infernus, inquit, sub ter te conturbatus est in occursum aduentus tui, suscitauit tibi gigantes omnes principes terræ.

Tales, scribit in Gigantomachia Becanus, sunt omnes principes, magistratus, & Reges, qui in gubernatione sua ostendunt, non rationem se, & æquitatem sequi, sed libidinē suā,